

..MAARİF TÜRKÇE B2

Ders Kitabı

**TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI**

**Maarif Türkçe
B2**

Yayın Türü ve Basım Tarihi

Ders Kitabı

1. Baskı - Temmuz 2023

Türkiye Maarif Vakfı Adına İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Birol AKGÜN

Genel Yayın Yönetmeni

Ahmet TÜRK BEN

Yayın Koordinatörleri

Prof. Dr. İbrahim GÜLTEKİN

Şeyma IŞIK

Rabia ARZUPINAR

Atmaca POLAT

Baş Editör

Prof. Dr. İbrahim GÜLTEKİN

Editörler

Prof. Dr. Nezir TEMUR • Prof. Dr. Mustafa KURT • Doç. Dr. Salim PİLAV

Yazarlar

Şeyma IŞIK • Rabia ARZUPINAR • Buse Büşra TÜRK DİL • Gözde TEKİN

Güler ÖZYÜREK • Dr. Oğuz KILINÇ • Hatice Sena KARDAŞ

Feyza Nur GÜNGÖR • Tuğba ULUCAK

Grafik Tasarım & Uygulama

Ahmet KARATAŞ

Basım

Erkam Yayın San. ve Tic. A.Ş.

ISBN

978-625-6421-39-4

© 2023

Türkiye Maarif Vakfı

Bütün hakları saklıdır.

ORD. PROF. DR. FAHRETTİN KERİM
GÖKAY CAD. ERDEM SOK, NO: 5
ALTUNİZADE, ÜSKÜDAR İST. / TÜRKİYE
T+90 216 323 35 35 | F+90 216 323 13 13

turkiyemaarif.org | [f](#) [t](#) [@](#) tmaarifvakfi

SUNUŞ

Sevgili Gençler,

Dil, iletişimin en önemli unsurudur. İnsanlar ve toplumlar dil aracılığıyla temas kurarlar. Dil, bu özelliği ile insanlar ve toplumlar arasında bir aracı görevi üstlenir. Bunun yanı sıra bir toplumu anlamak önce dilini sonrasında ise inşa ettiği anlam dünyasını ve kültürünü öğrenmekten geçer. Maarif Türkçe Kitap Setleri de Türkçe ile tanışmanızı sağlayarak sizlere Türk kültür ve dünyasının kapılarını aralamak için hazırlandı.

Maarif Türkçe Kitap Setleri, Türkçe öğretiminde bir ilk olarak hem örgün hem de yaygın öğretimi kapsayacak şekilde hazırlanmıştır. Kitaplar; A1, A2, B1, B1+, B2 ve C1 olmak üzere altı düzeyden oluşmaktadır. Her bir düzeyde on ünite ve her ünite de iki bölüm yer almaktadır.

Maarif Türkçe Kitap Setleri, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni esas alınarak hazırlanan Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı zemini üzerine inşa edilmiştir. Maarif Türkçe Kitap Setleri dil öğretimine yeni bakışlar getiren yaklaşımlar ve yöntemler dikkate alınarak Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programının da esas aldığı eylem odaklı yaklaşım çerçevesinde yapılandırılmıştır.

Maarif Türkçe Kitap Setleri, dört temel dil becerisi (okuma, dinleme, konuşma, yazma esas alınarak yapılandırılmıştır. Kitap içerisinde yer alan dört bölümden her birinde ve ünitelerin tamamında sizi öğrendiklerinizi uygulamaya götürecek aşamalandırılmış etkinlikler karşılayacaktır. Bu sayede öğrendiklerinizi bütünleşik şekilde uygulayabilmeyi amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra kitaplar, senaryo temelli bir yapıya sahiptir. Kurgu metinlerde farklı ülkelerden karakterler seçilmiştir. Her bir karakter, kendi bireysel ve kültürel dünyasını yansıtmaktadır. Bu kurguda karakterler vasıtasıyla hem kendi kültürünüzden hem de dünyanın dört bir yanında yaşayan kültürlerden izler bulacaksınız. Böylece Türkçe vasıtasıyla kendinizden başlayarak dünyayı keşfedeceksiniz.

Maarif Türkçe Kitap Setleri kendine özgü TRT bölümüyle de sizlere özgün ve otantik içerikler sunarak Türkçe öğrenimini keyifli ve eğlenceli bir hâle getirmek hedeflenmiştir.

Setin bir parçası olarak Kültür Atlası kitabında, edebiyatını ve sanatını yansıtacak otantik içeriklere yer verilmiştir. Bu bölümde Türkiye'nin geçmişten günümüze tarihî ve coğrafi güzellikleri, zengin edebî birikimi, gelenek ve görenekleri yer almaktadır.

Kitaplarda yer alan bir başka özgün bölüm ise her ünite sonundaki proje bölümüdür. Bu bölümler ile öğrenme sürecinizi okul dışına taşıyarak sosyal alanlarda da Türkçe kullanımınızı desteklemek amaçlanmıştır. Her bir projede farklı rol ve görevler üstlenerek çeşitli sorumluluklar alacak ve iş birliği yaparak öğrenim sürecinize kendi üretimlerinizle katkı sağlayacaksınız. Ayrıca proje bölümlerindeki bu görevler ile Maarif Öğrenen Profili ve 21. yüzyıl becerilerine uygun yeterlilikler kazanmanız ve böylece çok yönlü, hayatın her alanında etkin fertler olarak kendinizi yetiştirmeniz hedeflenmiştir.

Kendinizi, Türkiye'yi ve dünyayı keşfetme serüveninizde Maarif Türkçe Kitap Setlerinin sizler için öncelikle iyi bir rehber olmasını temenni eder, bu yolculukta sizlere başarılar dileriz.

İÇİNDEKİLER

	BÖLÜMLER	DİL YAPILARI	SÖZ VARLIĞI	İLETİŞİMSEL İŞLEVLER
1. ÜNİTE	DÜNYAYI DÖNÜŞTÜRENLER: OLAYLAR, OLGULAR, KİŞİLER			
	A. Bir Fikrim Var! 10	• -Dir	• Terimler • Mucitler	• Tanıtma (olaylar, olgular, kişiler) • Geçmiş bir olaydaki kişileri ve durumu tasvir etme • Sıralama • Olayları ve süreçleri anlatma • Karşılaştırma • Gerekleştirme • Değerlendirme • Ekleme • Çıkarım yapma • Özetleme
	B. Bir Fikir Dünyayı Değiştirebilir 18	• Birleşik Zamanlar (-yordu, -IrDI)	• Terimler • İcatlar	
	C. Ali Kuşçu (TRT) 25			
	Proje Zamanı (Ben Bir Bilim Adamıyım) 26			
2. ÜNİTE	MECAZLARIN DÜNYASI			
	A. Öykü Tadında 28	• 3Birleşik Zaman (-mİştİ) • Birleşik Zamanlar (-(I)yormuş, -(y)AcAkılmış, -Armış)	• Edebî Terimler • Deyimler • Atasözleri	• Sıralama- Süreçleri Anlatma • Betimleme • İma etme • Çıkarımda bulunma • Doğrudan/Dolaylı anlatma • Duyguları ifade etme • Telafi etme
	B. Haydi Gülümse! 38	• Doğrudan Anlatım, Dolaylı Anlatım • Meğerse, öyleyse, bilakis, bundan böyle, ki	• Mizah Türleri/ Terimleri • Mecazlı İfadeler • Deyimler • Atasözleri	
	C. Çilli Horoz ve İnci Tanesi (TRT) 46			
	Proje Zamanı (Benim Kahramanım) 47			

3. ÜNİTE

BİR AÇIK HAVA MÜZESİ: ANADOLU

A. Anadolu'yu Tanıyorum 50	<ul style="list-style-type: none"> • Fiillerde ettirgenlik • Fiillerde edilgenlik 	<ul style="list-style-type: none"> • Mimari Terimler • Mimari Yapılar 	<ul style="list-style-type: none"> • Kişiler/yerler hakkında bilgi isteme, bilgi verme • Örneklendirme • İzlenimleri anlatma • Betimleme • Varsayımda bulunma • Değerlendirme • Açıklama isteme
B. Cennet Ülke: Türkiye 59	<ul style="list-style-type: none"> • Fiil + -A/lr, Fiil + -mAz, Fiil + -(y) Asl 	<ul style="list-style-type: none"> • Turizm Türleri • Deyimler 	
C. Çatalhöyük: 9400 Yıllık Kent (TRT) 68			
Proje Zamanı (Ülkemi Tanıtıyorum) 69			

4. ÜNİTE

KARİYER PLANIM

A. Bu Benim Kariyerim 74	<ul style="list-style-type: none"> • Koşul Cümlesi (haber kipi + şart kipi yeterlilik) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kariyer terimleri • Meslekler ve özellikleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Meslekler hakkında bilgi isteme, bilgi verme • İlgili alanları hakkında bilgi isteme, bilgi verme • Tercihleri Bildirme • Planlarını/tasarılarını/hayallerini anlatma • Çıkarımda Bulunma • Gerekeçlendirme • Görüş Bildirme/ Öneride bulunma • Koşul/şart bildirme • Yorumlama/Değerlendirme • Telafi etme • Söz sırası alma • Açıklama İsteme
B. Ben Kimim? 82	<ul style="list-style-type: none"> • Koşul Cümleleri (-sAyDI ... İrdİ /-sAymlş ... İrmlş) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kişilik Özellikleri • Meslekli Terimler 	
C. Meslek Seçiminde Neler Etkili? (TRT) 91			
Proje Zamanı (Röportaj Zamanı) 92			

5. ÜNİTE

TÜRKİYE'DE ÖĞRENCİ OLMAK

A. Öğrenci Hareketliliği 92	<ul style="list-style-type: none"> • -mAktA(dlr) • Fiil+ (y)-All, Fiil+ DI Fiil+ (y)All, Fiil+ Dİkç 	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim terimleri • Üniversiteler 	<ul style="list-style-type: none"> • Kişiler/Yerler hakkında bilgi isteme, bilgi verme • Gereklilik bildirme • Gerekeçlendirme • Talep Etme • Tavsiye etme • Öneride bulunma • Şikâyet/yakınma bildirme • İzlenimleri anlatma • Görüş bildirme • İkna Etme • Yorumlama/ Değerlendirme • Sıralama
B. Türkiye'de Öğrenci Olmak 100	<ul style="list-style-type: none"> • Gereklilik Kipi (-mAll) • -mlş olma(iyelik eki) lazımdı, -mAllydl 	<ul style="list-style-type: none"> • Resmî Yazışma • Kalıp İfadeler 	
C. 90 Yaşında Üniversiteli Oldu (TRT) 109			
Proje Zamanı (Üniversite Tanıtım Günleri) 110			

6. ÜNİTE

GELECEĞİN DÜNYASI

A. Robotların Yükselişi 114	<ul style="list-style-type: none"> -AcAksA, AcAksA bile... 	<ul style="list-style-type: none"> Robot Teknolojisi Yapay Zeka Meslekler 	<ul style="list-style-type: none"> Gelecek olaylar/durumlar hakkında bilgi isteme, bilgi verme İhtimal/olasılık hakkında bilgi isteme, bilgi verme Çıkarımda bulunma Gerekçelendirme Varsayımda bulunma Görüş bildirme Yorumlama/Değerlendirme Tahmin etme/Öngörüde bulunma Telafi etme Söz sırası alma Sınıflama Açıklama isteme Eleştiride bulunma
B. Gelecek Robotlaşıyor 124	<ul style="list-style-type: none"> İşteş Fiiller 	<ul style="list-style-type: none"> Kullanım ve Kurulum Kılavuzları Tüketim 	
C. Seksenlerde Teknoloji (TRT) 136			
Proje Zamanı (Kendi Robotunu Yapmaya Ne Dersin?) 137			

7. ÜNİTE

KÜLTÜR ATLASI

A. Bu Düğün Gelenekleri 140	<ul style="list-style-type: none"> -Irken, -Diğl zaman, -DiğlindA -ken, -Diğl sırada, -mAktAyken 	<ul style="list-style-type: none"> Kutlamalar Düğün Gelenekleri Tebrik/temenni İfadeleri 	<ul style="list-style-type: none"> Kültürler hakkında bilgi isteme, bilgi verme Etkinlikler hakkında bilgi isteme, bilgi verme Karşılaştırma Sıralama Süreçleri anlatma Betimleme Kutlama/tebrik etme Dilek/temenni bildirme Değerlendirme Tanıtma
B. Adınla Yaşa! 148	<ul style="list-style-type: none"> -cAsInA -mAksIzIn 	<ul style="list-style-type: none"> İsim Koyma Gelenekleri Batıl İnançlar Deyimler 	
C. Türklerde Düğün Gelenekleri (TRT) 157			
Proje Zamanı (İsimleri Tanıtıyorum) 158			

8. ÜNİTE

SULAR ISINIYOR

A. Doğal Afetler 160	<ul style="list-style-type: none"> • Sebep Bildiren Edatlar (-mAsl üzerine,-mAsl sonucunda, -Diğİndan dolayı) 	<ul style="list-style-type: none"> • Deyimler ve Atasözleri • Doğal Afetler 	<ul style="list-style-type: none"> • Gelecek olaylar/durumlar hakkında bilgi isteme, bilgi verme • Çıkarımda bulunma • Tahmin etme/öngörüde bulunma • İhtimal/olasılık bildirme • Gerekleştirme • Pişmanlık bildirme • Telafi etme • Değerlendirme • Görüş bildirme • Öneride bulunma • Koşul/şart bildirme • Tartışma • İkna etme • Eleştiride bulunma
B. Ağaca Tırmanan Balık Mısınız? 168	<ul style="list-style-type: none"> • Keşke ... Fiil+-sAYdI Ne yazık ki ... Fiil+-AmAdI 	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre Kirliliği • Yenilenebilir Enerji • Küresel Isınma 	
C. Sünger Şehirler: Yağmur Suyu Hasadı (TRT) 177			
Proje Zamanı (Dikili Ağacın Var Mı?) 178			

9. ÜNİTE

KİTAP KURDU

A. Kitapların Dünyası 180	<ul style="list-style-type: none"> • Dilek-Şart Kipi (-sA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kitaplar • Kitap Tanıtımları • Hikâyeler • Sıfatlar 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanıtma • Değerlendirme • Karşılaştırma • Özetleme • Öneride Bulunma • Yorumlama • Görüş bildirme • Önerilerde bulunma • Gerekleştirme • Koşul/şart bildirme
B. Kitap Fuarı 188	<ul style="list-style-type: none"> • Eğer.....Fiil+-IrsA 	<ul style="list-style-type: none"> • Kitap Fuarı • Kitap İnceleme • Deyimler ve Atasözleri 	
C. Kitaphane (TRT) 195			
Proje Zamanı (Araştırmacı Mısınız?) 196			

10. ÜNİTE

MÜZİĞİN DÜNYASI NOTALARIN DİLİ

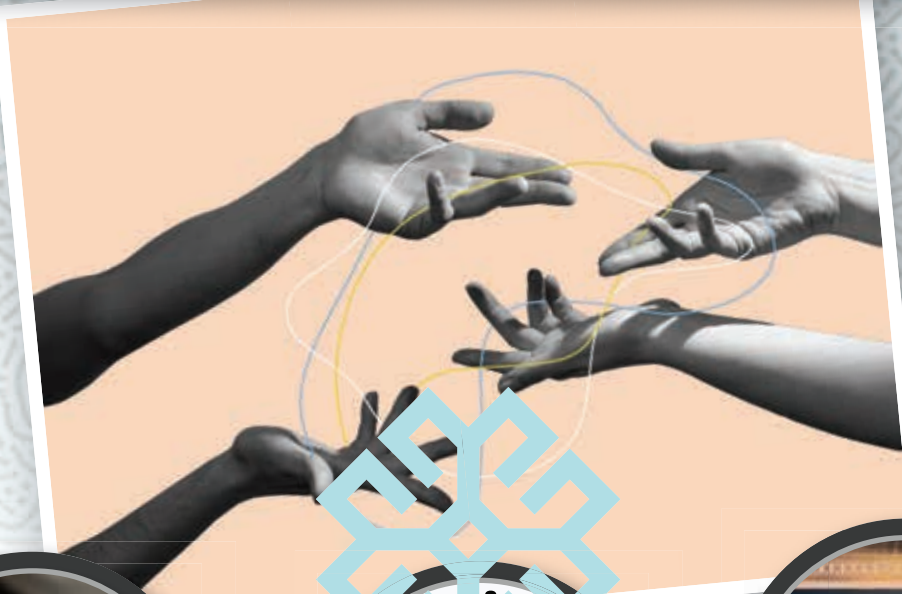
A. Dünden Bugüne Müzik 198	<ul style="list-style-type: none"> • Basit, Türemiş ve Birleşik Kelimeler 	<ul style="list-style-type: none"> • Müziğin Tarihi • Enstrümanlar • Karakter-Müzik İlişkisi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanıtma • Değerlendirme • Duyguları ifade etme • Karşılaştırma • Görüş bildirme • Eleştiride bulunma • Gerekleştirme • Özetleme • Yorumlama
B. Hayatımızın Bir Parçası: Müzik 207	<ul style="list-style-type: none"> • Birleşik Fiiller 	<ul style="list-style-type: none"> • Sanatçılar • Dünya Müzik Gele • Şarkıların Hikâyesi 	
C. Ortak Miras (TRT) 213			
Proje Zamanı (Hikâyesi Olan Şarkılar) 214			

INTERNATIONAL
MAARIF
PROGRAM ULUSLARARASI
MAARIF PROGRAMI

1. ÜNİTE

DÜNYAYI DÖNÜŞTÜRENLER: OLAYLAR, OLGULAR, KİŞİLER

A

**Bir Fikrim
Var!**

B

**Bir Fikir
Dünyayı
Değiştirebilir**

C

**Ali
Kuşçu**

TRT

Hazırlık

1. Bir fikir neyi değiştirebilir?
2. Sizce dünyayı değiştiren kişilerin, olayların ve olguların ortak özellikleri nelerdir?
3. Sizce bu temada neler öğreneceksiniz?

Aklında Olsun

Ay'ın ilk haritasını çıkaran bilim adamı Ali Kuşçu'dur.

BİR FİKRİM VAR

İletişimsel İşlevler

Tanıtma (olaylar, olgular, kişiler) Geçmiş bir olaydaki kişileri ve durumu tasvir etme Olayları ve süreçleri anlatma Karşılaştırma Değerlendirme Özetleme

OKUMA

- 1 Atatürk hakkında söylenmiş sözleri okuyun. Sizce Atatürk nasıl biridir? Söyleyin.

“Akıllı ve barışçı yöntemlerle gerçekleştirdiği eseri, tarihte iz bırakacaktır.”

Fransa, Albert LEBRUN

“O büyük insan yalnız Türkiye için değil, bütün doğu milletleri için de en büyük önderdi”

Afganistan, Emanullah HAN

“Atatürk, yüzyılımızın yetiştirdiği en büyük kişilerdendir. O, savaşa yeteneğini, çalışmasını, ahlâkını ve yaratıcılığını ulusu için kullanmıştır.”

Suriye, Elifba Gazetesi

“Atatürk, arkasında, geleceğinden emir bir devlet bırakmıştır.”

Çekoslovakya

“Başlıca düşüncesi, Türk Ulusu'nun refah ve mutluluğuydu; ancak onu savaşa değil, barış, güvenlik ilerleme ve dostlukla aradı.”

İngiltere, Sir Percy LORAINE

- 2 a. Metni okuyun. Okuma sırasında tablodaki konuları metinde bulun ve işaretleyin.

Doğum yeri	
Doğum zamanı	
Annesinin ismi	
Okuduğu okullar	
Görevleri	
Unvanları	
Ölüm tarihi	

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 1881 yılında Selanik'te dünyaya geldi. Annesi Makbule Hanım, babası Ali Rıza Bey'dir. Mustafa Kemal, okul çağına geldiğinde önce mahalle mektebine daha sonra Şemsi Efendi İlkokuluna gitti. Babasının vefatından sonra Selanik Askerî Ortaokuluna girdi ve askerî öğrenimi başladı. 1896-1899 yılları arasında Manastır Askerî Lisesinde öğrenim gördükten sonra İstanbul Harp Okuluna girdi. 11 Ocak 1905'te ise kurmay yüzbaşı rütbesiyle mezun olarak görevine başladı.

Mustafa Kemal başarılı bir öğrenciydi. Edebiyata ilgi duyuyordu. Dil öğreniyordu. Bu sayede döneminin ünlü düşünürlerini ve klasikleri yakından takip etti.

Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla 19. Tümen Komutanlığı'na atandı. Birçok cephede savaştı. Osmanlı Devleti'nin savaştığı birçok cepheden biri olan Çanakkale Cephesi'nde büyük bir başarı elde etti. Çanakkale Cephesi'nde ve diğer cephelerde gösterilen üstün başarılarına rağmen Osmanlı Devleti, birlikte savaştığı devletlerin yenilgisiyle beraber I. Dünya Savaşı'nda kaybeden tarafta oldu.

Kaybedilen savaşa ve yapılan anlaşmalara rağmen Mustafa Kemal'in pes etmeye niyeti yoktu. Askerlikten istifa etti ama vatanın bağımsızlık mü-

“Zafer, zafer benimdir.' diyebilenindir. Başarı ise 'Başaracağım.' diye başlayarak sonunda 'Başardım.' diyenindir.”

“Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir!”

Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

cadelesine önder olmaksın asla vazgeçmedi. 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a ayak bastı. Onun Samsun'a gelişi Anadolu'da Millî Mücadele hareketini başlattı. Daha sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti olan Ankara, Millî Mücadele hareketinin merkezi oldu. Kurtuluş Savaşı başladı ve zaferle sonuçlandı. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanı verildi. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi. Gazi Mustafa Kemal Paşa cumhurbaşkanı seçildi.

Atatürk tüm mücadelesinde milletin iradesinden başka güç tanımadı. Hâkimiyetin kayıtsız şartsız milletin olabilmesi için elinden geleni yaptı. Cumhuriyetin ilanı ile Millî Mücadele'nin en önemli amacı olan millî egemenlik gerçekleştirildi.

Gazi Mustafa Kemal, komşu ve çevre ülkelerle olumlu diplomatik ilişkiler kurmaya özen gösterdi. Ancak Türkiye Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğüne ve bağımsızlığına yapılan herhangi bir saldırıda savaştan kaçınılmayacağını da her fırsatta hatırlattı.

Bu dönemde birçok ülkeyle dostluk anlaşmaları yapıldı. Milletler Cemiyeti'nin Türkiye Cumhuriyeti'ni daveti üzerine Türkiye, dünya barışına katkı sağlamak amacıyla Milletler Cemiyeti'ne katıldı. Balkan Antantı'yla Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Sadabat Paktı'yla da Türkiye, İran ve Afganistan arasında siyasi iş birliği kuruldu.

Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmamışlarsa, meydana gelen zaferler devamlı olamaz.

bir süre sonra Türkiye İktisat Kongresi toplandı. Burada alınan kararlar doğrultusunda sanayi, tarım, hayvancılık ve ormancılık gibi alanlarda teşvik ve destek çalışmaları yapıldı. Yapılan düzenlemelerle birçok ilerleme sağlandı.

Mustafa Kemal Atatürk kültüre, sanata ve eğitime çok önem veriyordu. Cumhuriyet'in ilk yıllarında alfabe değişikliğiyle beraber okuma yazma seferberliği başlatıldı. Ülkenin her yerinde Millet Mektepleri açıldı.

Atatürk tarih, Türkçe, bilim ve sanat alanlarında çalışmalar yapılmasını istiyordu. Bunun için Türk Tarih Kurumu'nun, Türk Dil Kurumu'nun ve üniversitelerin

En büyük savaş, cahillığe karşı yapılan savaştır.

kurulmasını sağladı. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren güzel sanatların bütün dallarında gelişmeye önem verildi. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi, Devlet Resim Heykel Müzesi, Ankara Devlet Konservatuvarı gibi birçok kurum bu dönemde açıldı.

Atatürk, Cumhuriyet'in geleceğinin gençlerin ve çocukların elinde olduğunu bilirdi. Gençlerin ve çocukların ne kadar kıymetli olduğunu herkesin anlamasını ister, neredeyse her konuşmasında bu konuya değinirdi. Onlara seslenir, daima çalışkan ve sağlıklı olmalarını öğütlerdi. Sağlıklı olmak için spor yapmayı tavsiye ederdi. Samsun'a çıktığı 19 Mayıs gününü Gençlik ve Spor Bayramı olarak gençlere armağan etti.

Atatürk, TBMM'nin açıldığı o önemli günü de dünya çocuklarına armağan etti. O günden bu yana her yıl 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlanmaktadır. Kutlamalara dünyanın her yerinden Türkiye'ye gelen çocuklar da katılır.

Atatürk'ün önemli bir bölümünü askerlikle ve bu mesleğin getirdiği zorluklarla mücadele ederek geçiren Atatürk'ün sağlığı 1937 yılının sonlarına doğru bozuldu. Doktorların dinlenmesini istemesiyle 1937 yılının Eylül ayında Dolmabahçe Sarayı'na yerleşti. İlerleyen hastalığına rağmen Dolmabahçe Sarayı'nda devamlı olarak ileri gelenlerini, yabancı ziyaretçileri kabul ediyor ve ülke sorunlarını yakından takip ediyordu. Durumu gittikçe ağırlaşan Atatürk, 10 Kasım 1938 Perşembe günü saat 09.05'te hayata gözlerini yumdu.

Atatürk'ün naaşı ilk olarak Ankara Etnografya Müzesi'ndeki geçici kabrine konuldu. Anıtkabir'in yapımı tamamlandığında ise büyük bir törenle ebedî istirahatgâhına nakledildi.

Bütün ümidim gençliktedir.

Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ile elbet payidar kalacaktır.

b. Cevaplarınızı kontrol edin.

3

a. Aşağıdaki kelimeleri inceleyin. Metinde geçtikleri cümleleri bulup okuyun ve anlamlarını tahmin edin.

tümen

komutanlık

cephe

irade

egemenlik

hâkimiyet

diplomasi

ebedî istirahatgâh

nakletmek

b. Kelimelerin anlamına sözlükten bakın. Kelimeleri cümle içinde kullanın.

4

Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayın.

1 Atatürk'ün tam adı nedir?

2 Atatürk nerede ve ne zaman doğmuştur?

3 Atatürk'ün annesi ve babasının adı nedir?

4 Atatürk hangi okullarda okumuştur?

5 Atatürk hangi savaşlara katılmıştır?

6 Atatürk hangi devletin kurucusudur?

7 Atatürk nerede ve ne zaman vefat etmiştir?

5

a. Atatürk'ün sözleriyle kavramları eşleştirin.

 Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir!

 Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

 Yurtta barış, dünyada barış.

 Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmamışlarsa, meydana gelen zaferler devamlı olamaz.

 En büyük savaş, cahilliğe karşı yapılan savaştır.

 Bütün ümidim gençliktedir.

a. özgürlük

b. eğitim

c. ekonomi

ç. gelecek nesiller

d. barış

e. millî egemenlik

b. Kavramlardan birini seçin. Atatürk'ün seçtiğiniz kavrama verdiği önemi metinden hareketle anlatın.

6

a. Atatürk nasıl bir insandı? Metinden hareketle Atatürk'ün kişisel özelliklerini yazın.

b. Neden bu özellikleri yazdınız? Açıklayın.

Atatürk barışçıldı. Bu nedenle diğer ülkelerle dostluk ilişkileri kurmaya önem veriyordu.

c. Atatürk'ün en çok hangi yönü ilginizi çekti? Neden? Açıklayın.

7

a. Aşağıdaki şemayı inceleyin. Okuduğunuz metnin özelliklerinden hareketle metnin türünü tespit edin.

Şiir

Okuduğunuz metin bir düzyazı mı yoksa bir şiir mi?

Düzyazı

Okuduğunuz metin olay mı anlatıyor, görüş mü anlatıyor yoksa bilgi mi veriyor?

Olay anlatıyor: Olay Metni

- Hayali konular, Olağanüstülükler anlatılmış: **Masal**
- Yaşanmış veya yaşanabilir durumlar geniş bir zaman dilimi kullanılarak anlatılmış: **Roman**

Görüş anlatıyor: Düşünce Metni

- Yazar kendi düşüncelerini anlatmış, yazı bir konuya bağlanmış: **Deneme**
- Bir eser olumlu olumsuz yorumları içeriyorsa: **Eleştiri**

Bilgi veriyor: Bilgilendirme Metni

- Tanınış, eser yazmış ün bırakmış, bir kişinin hayatı başkası tarafından anlatılmış: **Biyografi**
- Kişi kendi hayatını, kendisi ablatmış: **Otobiyografi**

b. Tanıdığınız birinin biyografisini anlatın.

SÖZ VARLIĞI

1

a. Cümleleri okuyun. Mavi kelimenin yerine hangi ifade kullanılabilir? İşaretleyin.

1. Bu haberi duyunca ben dahi şaşırırım.	☐ bile	☐ kıyasla
2. İstanbul'u, Ankara'ya nispetle daha kalabalık buldum.	☐ ilaveten	☐ oranla
3. Eve gelmedi hatta haber vermedi.	☐ üstelik	☐ nispetle
4. Üstelik bu sene takdir belgesi de aldım.	☐ hatta	☐ bile
5. Ahmet'in anlattıklarına ilaveten Mete'yi de dinlemek istedim.	☐ ek olarak	☐ hatta
6. Şehirden ayrılacağını bana bile söylemedi.	☐ üstelik	☐ dahi
7. Ayşe'ye kıyasla Ahmet daha çok kitap okuyor.	☐ nispetle	☐ üstelik
8. Geçen seneye oranla bu sene ders notları daha iyiymiş.	☐ bile	☐ kıyasla
9. İstanbul'u, Ankara'ya nispetle daha kalabalık buldum.	☐ ek olarak	☐ oranla

b. Aynı anlama gelen ifadeleri gruplayın.

dahi

oranla

ilaveten

DİNLEME

- 1 Aşağıdakilerden hangisini yaparak dünyayı değiştirmek ve tarihte kalıcı olmak isterdiniz? Niçin? Sınıfla paylaşın.

Daha önce keşfedilmemiş bir şeyi keşfederek.

Keşiflerden hareketle yeni icatlar yaparak.

Var olan bir icadı değiştirerek.

- 2 a. Metinleri dinleyin. Dinleme sırasında tabloyu doldurun.

CEZERİ

Doğum tarihi:

Doğum yeri:

Çalışma alanı:

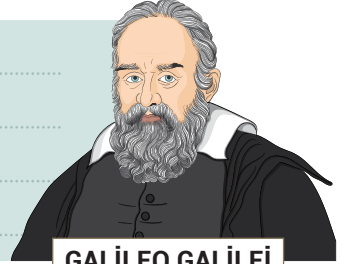
Ölüm tarihi:

Doğum tarihi:

Doğum yeri:

Çalışma alanı:

Ölüm tarihi:

GALİLEO GALİLEİ

- b. Metni tekrar dinleyin ve cevaplarınızı kontrol edin.

- 3 a. Soruları metne göre cevaplayın.

	Galileo Galilei	El-Cezerî
Nerede eğitim görmüştür?		
Hangi alanda çalışmalar yapmıştır?		
Neye/kime ilham olmuştur?		
Hangi icatları/buluşları yapmıştır?		

- b. Bir kişi seçin ve seçtiğiniz kişinin biyografisini arkadaşınıza anlatın.

- 4 a. El Cezerî ve Galilei'yi aşağıdaki sorulardan hareketle karşılaştırın.

- Doğum tarihi ve yerleri hayat şartlarını nasıl etkilemiştir?
- Eğitim durumları nasıldır?
- Hangi icatları/buluşları gerçekleştirmişlerdir?
- Bu icatları/buluşları toplum tarafından nasıl karşılanmıştır?
- Bu icatlar/buluşlar geleceğimizi nasıl etkilemiştir?

İcadın kullanım alanları:

İcadın özellikleri:

İcadın benzerlerinden farkı:

- b. Hangisinin icadının/buluşunun daha önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Niçin?

SÖZ VARLIĞI

1

a. Kelimeleri anlamlarıyla eşleştirin.

a	kütle	Bir gök cisminin hareketi süresince izlediği yol.
b	enerji	Bir ışık kaynağından çıkarak her yöne yayılıp giden ışık.
c	yerçekimi	Katı maddelerin büyük parçası.
ç	yörünge	Yer'in üzerindeki nesnelere merkezine doğru çekmesi.
d	eksen	Maddede var olan ve ısı, ışık biçiminde ortaya çıkan güç.
e	ışın	Bir cismi iki eşit parçaya bölen çizgi.

b. Kelimelerden hangileri birbirleriyle ilişkili olabilir? Söyleyin.

c. Kelimeleri birer cümle içinde kullanın.

Bakınız: Dil Bilgisi ve Telaffuz Kitabı - A Bölümü

ŞİİR ZAMANI - Dinleyin ve tekrar edin.

TÜRKİYE MAARİF Birdenbire VAKFI YAYINLARI

Her şey birdenbire oldu;
Birdenbire vurdu gün ışığı yere;
Gökyüzü birdenbire oldu;
Mavi birdenbire.
Her şey birdenbire oldu;
Birdenbire tütmeye başladı duman topraktan;
Filiz birdenbire oldu, tomurcuk birdenbire.
Yemiş birdenbire oldu.

Birdenbire,
Birdenbire;
Her şey birdenbire oldu.
Kız birdenbire, oğlan birdenbire;
Yollar, kırlar, kediler, insanlar...
Ask birdenbire oldu,
Sevinç birdenbire.

Orhan Veli Kanık

TELAFFUZ

KONUŞMA

1

a. Metni okuyun. Böyle çalışmalar yapmak ister miydiniz, niçin? Düşüncelerinizi paylaşın.

ASUMAN
BAYTOP

Ben Asuman Baytop. 1920 yılında İstanbul'da dünyaya geldim. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Eczacı Mektebi'nden mezun oldum ve yine aynı üniversiteye asistan olarak girdim. 1952'de doçent, 1963'te profesör oldum. Trakya ve Anadolu'nun farklı bölgelerinden topladığım 23 bini aşkın bitki örneğini İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ne kazandırdım. Topladığım bitkiler sayesinde bilime 2 yeni tür, Türkiye florasına ise 10 tür ve 3 alt tür kazandırdım. Birçok bitki türüne ismim verildi. Yaklaşık 200 kadar bilimsel yayın yaptım. Eczacılık fakültesi öğrencileri için birçok eser kaleme aldım. Yurdunda yetişen bitkileri konu alan araştırmaların geçmişine ışık tutmak ve Türkiye'de botanik öğretiminin gelişim sürecini aktarmak için Türkiye'de Botanik Tarihi Araştırmaları adlı eserimi yazdım. Yaşamımın sonuna kadar Türkiye florasına katkımı sürdürdüm. En önemli çalışmam, kurduğum herbaryumdur. Herbaryum, toplanan bitki örneklerinin özel yöntemlerle kurutulup dosyalanmasıyla oluşturulan bir tür koleksiyondur. Ben 18 Şubat 2015 günü hayata veda etsem de bu çalışmam akademisyenlere ve öğrencilere rehber olmaya devam ediyor ve her geçen gün genişliyor.

b. Tarihte iz bırakmış hangi kişinin hayatını yaşamak isterdiniz? Niçin? Paylaşın.

c. Hayatını yaşamak istediğiniz bir kişi seçin. Seçtiğiniz kişinin hayatı hakkında bir sunum hazırlayın.

Sunumunuzu hazırlarken aşağıdaki aşamaları takip edin.

Araştır
Seçtiğiniz kişinin hayatı hakkında araştırma yapın.

Ya o olsaydın?
Kendinizi seçtiğiniz kişinin yerine koyarak bir otobiyografi yazın.

Nasıl sunacaksın?
Yazdığınız otobiyografiyi içeren bir sunum veya afiş hazırlayın.

O nasıl görünüyor?
Seçtiğiniz kişiye benzeremenizi sağlayacak aksesuar/kostüm hazırlayın.

ç. Sunumunuzu sınıfınızda seçtiğiniz kişinin yerine kendinizi koyarak sunun.

d. Eğer sunumu dinleyen taraftaysanız sunum bittikten sonra sorular sorun.

Hayatında neleri değiştirmek isterdin?

Geçmişte en çok hangi mesleğin hayalini kurmuşsun?

Hayatı en baştan yaşama şansın olsa yine aynı mesleği mi seçerdin?

1 a. Aşamaları takip ederek bir araştırma yapın.

Yandaki alanlardan birini seçin.

Seçtiğiniz alana ait kavramlar neler? Yazın.

Seçtiğiniz alanda çalışma yapan kişileri tanıyor musunuz? Bu alanda çalışma yapan bir kişi seçin.

- ⇒ Astronomi
- ⇒ Matematik
- ⇒ Geometri
- ⇒ Dil Bilimi
- ⇒ Politika/Siyaset
- ⇒ Eğitim
- ⇒ Tıp
- ⇒ Gök Bilimi
- ⇒ Fen Bilimleri
- ⇒ Arkeoloji
- ⇒ Edebiyat

b. Aşağıdaki zaman çizelgesindeki sorulara göre seçtiğiniz kişinin hayat öyküsünü araştırın.

Ne zaman doğdu?

Hangi okullara gitti? / Hangi bölümden mezun oldu?

Hangi işleri yaptı? / Hangi alanlarda çalıştı?

Ne zaman evlendi?

Çalışmaları/Eserleri neler?

Ne zaman öldü?

TÜRKİYE MAARİF
VAKFI
YAYINLARI

c. Seçtiğiniz hayat öyküsünü yazarken nelerden bahsedeceğinize karar verin ve bir plan hazırlayın.

d. Seçtiğiniz kişinin hayatını, planınıza uygun yöntem ve teknikleri kullanarak yazın.

Yazınızda, seçtiğiniz alana ait kavramlardan en az beş tanesini kullanmayı unutmayın!